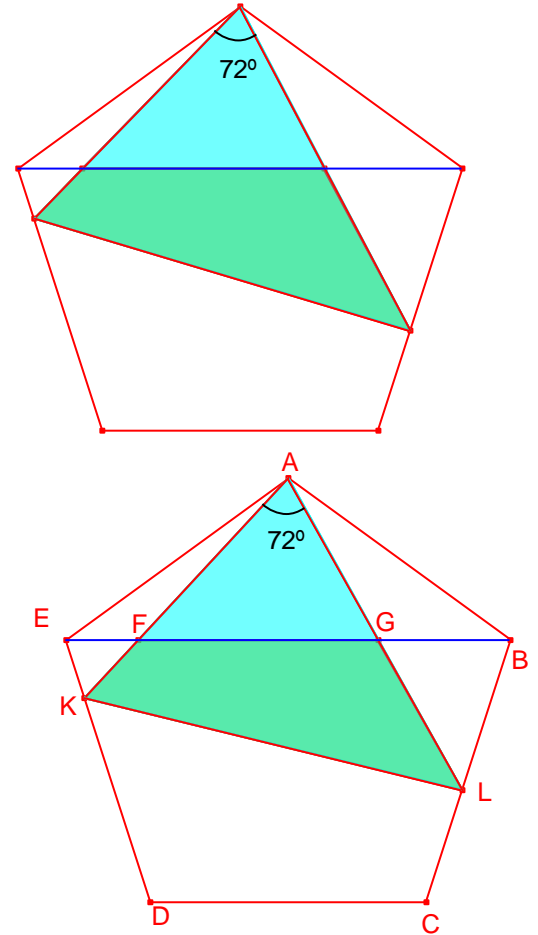

Problemes de Geometria per a l'ESO 406

4051.- La figura està formada per un pentàgon regular.
S'ha dibuixat sobre un vèrtex un angle de 72° .
Calculeu la proporció entre l'àrea verda i l'àrea blava.

Solució:

Siga el pentàgon regular $ABCDE$ de costat $\overline{AB} = 1$

Siga $\alpha = \angle EAK$

$\angle LAB = 36^\circ - \alpha$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle AEK$

$$\frac{\overline{AK}}{\sin 108^\circ} = \frac{1}{\sin(108^\circ + \alpha)}$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle ALB$

$$\frac{\overline{AL}}{\sin 108^\circ} = \frac{1}{\sin(144^\circ - \alpha)}$$

L'àrea del triangle $\triangle AKL$ és:

$$\begin{aligned} S_{AKL} &= \frac{1}{2} \overline{AK} \cdot \overline{AL} \cdot \sin 72^\circ = \\ &= \frac{1}{2} \frac{\sin^2 108^\circ}{\sin(108^\circ + \alpha) \cdot \sin(144^\circ - \alpha)} \cdot \sin 72^\circ \end{aligned}$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle AEF$

$$\frac{\overline{AF}}{\sin 36^\circ} = \frac{1}{\sin(36^\circ + \alpha)}$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle AGB$

$$\frac{\overline{AG}}{\sin 36^\circ} = \frac{1}{\sin(72^\circ - \alpha)}$$

L'àrea del triangle $\triangle AFG$ és:

$$S_{AFG} = \frac{1}{2} \overline{AF} \cdot \overline{AG} \cdot \sin 72^\circ = \frac{1}{2} \frac{\sin^2 36^\circ}{\sin(36^\circ + \alpha) \cdot \sin(72^\circ - \alpha)} \cdot \sin 72^\circ$$

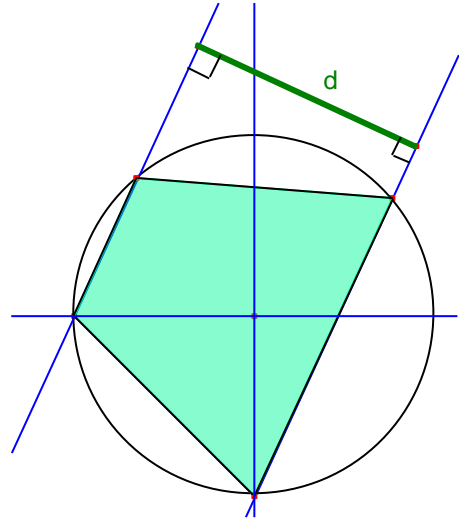
La proporció entre les àrees dels triangles $\triangle AKL$, $\triangle AFG$ és:

$$\frac{S_{AKL}}{S_{AFG}} = \frac{\frac{\sin^2 108^\circ}{\sin(108^\circ + \alpha) \cdot \sin(144^\circ - \alpha)}}{\frac{\sin^2 36^\circ}{\sin(36^\circ + \alpha) \cdot \sin(72^\circ - \alpha)}} = \frac{\sin^2 72^\circ}{\sin^2 36^\circ} = 4 \cdot \cos^2 36^\circ = 1 + \Phi$$

La proporció entre les àrees del polígon $KLGF$ i del triangle $\triangle AFG$ és:

$$\frac{S_{KLGF}}{S_{AFG}} = \frac{S_{AKL} - S_{AFG}}{S_{AFG}} = \Phi$$

4052.- Una circumferència amb el seu centre a l'origen està tallada per dues línies paral·leles a una distància d . Calculeu l'àrea del trapezi verd en termes de la distància d

Solució:

Diga la circumferència de centre O .

Siga el trapezi $ABCD$ de costats paral·lels $\overline{AD} = a$, $\overline{BC} = b$ inscrit en la circumferència.

$$\angle AOB = 90^\circ$$

$$\angle BDA = \frac{1}{2} \angle AOB = 45^\circ$$

Siga K la projecció de B sobre \overline{AD}

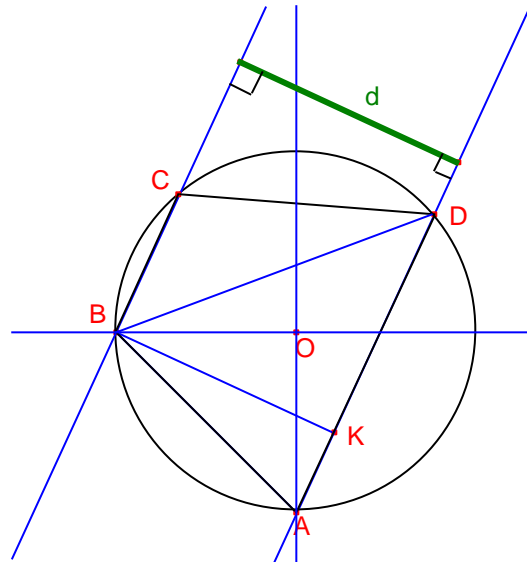
$$\overline{DK} = a - \frac{a-b}{2} = \frac{a+b}{2}$$

$$\overline{BK} = d$$

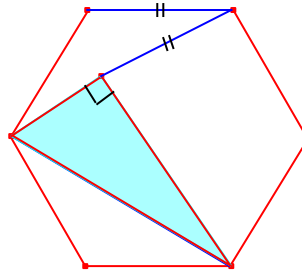
$$d = \frac{a+b}{2}$$

L'àrea del trapezi és:

$$S_{ABCD} = \frac{a+b}{2} d = d^2$$

4053.- La figura està formada per un hexàgon regular i un triangle rectangle sobre una diagonal. Calculeu la proporció entre l'àrea del triangle rectangle i l'àrea de l'hexàgon.

Solució:

Siga l'hexàgon regular $ABCDEF$ de costat $\overline{AB} = 1$

Siga el triangle rectangle BKF , $K = 90^\circ$, $\overline{DK} = \overline{DE} = 1$

Siga P el punt mig de la diagonal \overline{BF}

$$\overline{FP} = \overline{KP} = \frac{1}{2}\overline{BF} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\overline{AP} = \frac{1}{2}\overline{AF} = \frac{1}{2}$$

$$\overline{DP} = \overline{AD} - \overline{AP} = \frac{3}{2}$$

Siga H la projecció de K sobre \overline{BF} .

Siga $\alpha = \angle KPD = \angle HKP$

aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle PKD$:

$$1 = \frac{3}{4} + \frac{9}{4} = 2 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{3}{2} \cos \alpha$$

$$\cos \alpha = \frac{4}{3\sqrt{3}}$$

$$\overline{KH} = \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{4}{3\sqrt{3}} = \frac{2}{3}$$

L'àrea del triangle ombrejat és:

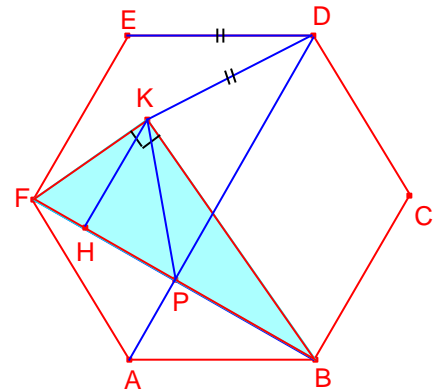
$$S_{FKD} = \frac{1}{2}\overline{BF} \cdot \overline{KH} = \frac{1}{2}\sqrt{3} \cdot \frac{2}{3} = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

L'àrea de l'hexàgon regular $ABCDEF$ és:

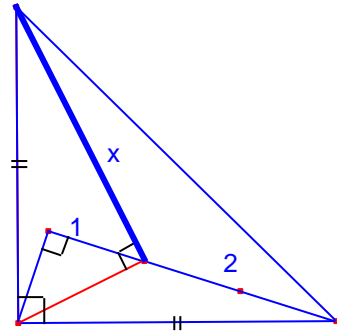
$$S_{ABCDEF} = 6 \cdot \frac{\sqrt{3}}{4} = \frac{3\sqrt{3}}{2}$$

la proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{FKD}}{S_{ABCDEF}} = \frac{\frac{\sqrt{3}}{3}}{\frac{3\sqrt{3}}{2}} = \frac{2}{9}$$

4054.- Sobre els catets d'un triangle rectangle isòsceles s'han dibuixat dos triangles rectangles. Calculeu la mesura del segment x

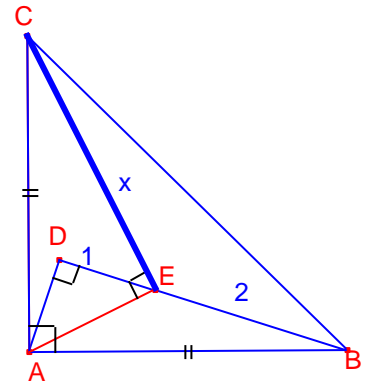
Solució:

Siga el triangle rectangle $\triangle ABC$ de catets $\overline{AB} = \overline{AC} = c$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ADB$
 $\overline{AD} = \sqrt{c^2 - 9}$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ADE$
 $\overline{AE} = \sqrt{c^2 - 8}$

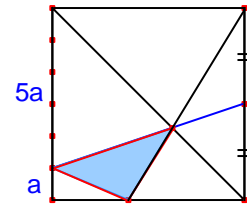
Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle AEC$
 $x^2 = c^2 - (c^2 - 8) = 8$
 $x = 2\sqrt{2}$

4055.- Un costat d'un quadrat s'ha dividit en dues parts que estan en raó 1 : 5

El costat oposat s'ha dividit en dos parts iguals.

Calculeu la proporció entre l'àrea del triangle ombrejat i l'àrea del quadrat.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 6$

$\overline{AJ} = 1, \overline{DJ} = 5, \overline{BG} = 3$

Els triangles $\triangle DJK, \triangle BGK$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{\overline{KQ}}{6 - \overline{KQ}} = \frac{3}{5}$$

$$\overline{KQ} = \overline{KF} = \frac{9}{4}$$

Els triangles $\triangle EBC, \triangle KQC$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{\overline{BC}}{\frac{9}{4}} = \frac{6}{6 - \frac{9}{4}}$$

$$\overline{BE} = \frac{18}{5}$$

$$\overline{AF} = \frac{15}{4}, \overline{AE} = \frac{12}{5}, \overline{JP} = \frac{5}{4}, \overline{EF} = \frac{27}{20}$$

L'àrea del triangle $\triangle JKE$ és:

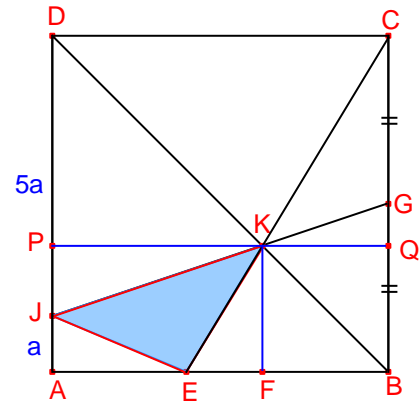
$$S_{JKE} = S_{AFKP} - (S_{AJE} + S_{EFK} + S_{JPK}) = \frac{15}{4} \cdot \frac{9}{4} - \left(\frac{1}{2} \cdot \frac{12}{5} \cdot 1 + \frac{1}{2} \cdot \frac{27}{20} \cdot \frac{9}{4} + \frac{1}{2} \cdot \frac{5}{4} \cdot \frac{5}{4} \right) = \frac{27}{8}$$

L'àrea del quadrat $ABCD$ és:

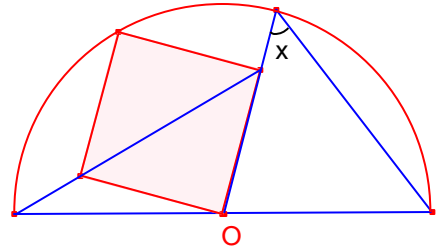
$$S_{ABCD} = 6^2 = 36$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{JKE}}{S_{ABCD}} = \frac{\frac{27}{8}}{36} = \frac{3}{32}$$

4056.- La figura està formada per una semicircumferència, un quadrat amb un vèrtex en el centre de la semicircumferència. Calculeu la mesura de l'angle x

Solució:

Siga la semicircumferència de centre O i radi $\overline{OA} = R$

Siga el quadrat $OCDE$ de diagonal $\overline{OK} = R$ i centre K

$$\overline{OK} = \frac{1}{2}R = \frac{1}{2}\overline{OA}$$

Aleshores, $\angle CAB = 30^\circ$

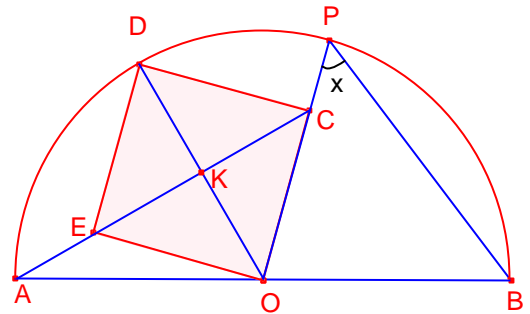
$$\angle OBP = x$$

$$\angle AOP = 2x, \angle ACO = 45^\circ$$

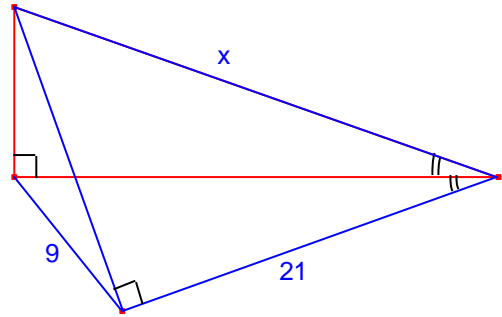
$$\angle CAB = 135^\circ - 2x$$

$$135^\circ - 2x = 30^\circ$$

$$x = \frac{1}{2}105^\circ$$

4057.- En la figura, calculeu la mesura del segment x

Solució:

Siga $\alpha = \angle ABC = \angle ABD$

Siga $\overline{AD} = 9, \overline{BD} = 21$

$\angle EAD = \alpha$

\overline{AD} és mitjana sobre la hipotenusa del triangle rectangle $\triangle CDE$.

Aleshores, $\overline{AC} = \overline{AE} = 9$

Els triangles rectangles $\triangle ABC, \triangle ABE$ són iguals.

$\overline{ED} = x - 21$

Els triangles rectangles $\triangle ABC, \triangle DCE$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

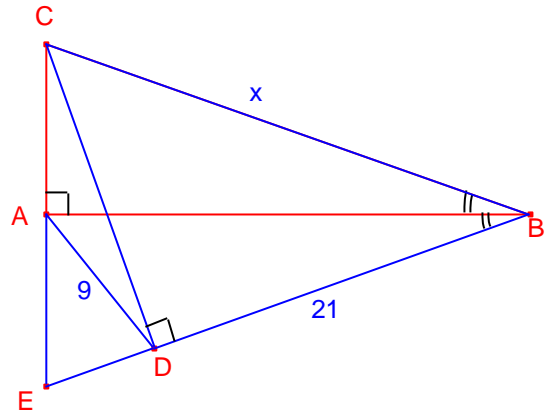
$$\frac{x}{9} = \frac{9}{x - 21}$$

$$18 = x - 21$$

$$x^2 - 21x - 162 = 0$$

Resolent l'equació:

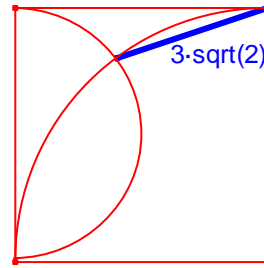
$$x = 27$$

4058.- La figura està formada per un quadrat, un semicircle i un quadrant.

El segment assenyalat mesura $3\sqrt{2}$.

Calculeu l'àrea del quadrat.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 2a$

Siga M el punt mig del semicircle.

Siga P la intersecció del quadrant i del semicircle,

$$\overline{CP} = 3\sqrt{2}$$

$$\angle APC = 135^\circ$$

Siga H la intersecció dels segments \overline{BM} , \overline{AP}

H és el punt mig del segment \overline{AP}

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle

rectangle $\triangle MAB$

$$\overline{BM} = a\sqrt{5}$$

Els triangles rectangles $\triangle MAB$, $\triangle HAB$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{\overline{AH}}{a} = \frac{2a}{c\sqrt{5}}$$

$$\overline{AH} = \frac{2\sqrt{5}}{5}a$$

$$\overline{AP} = \frac{4\sqrt{5}}{5}a$$

$$\overline{AC} = 2\sqrt{2}a$$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle APC$:

$$8a^2 = \frac{16}{5}a^2 + 18 + 2 \cdot 3\sqrt{2} \cdot \frac{4\sqrt{5}}{5}a \cdot \frac{\sqrt{2}}{2}$$

Simplificant:

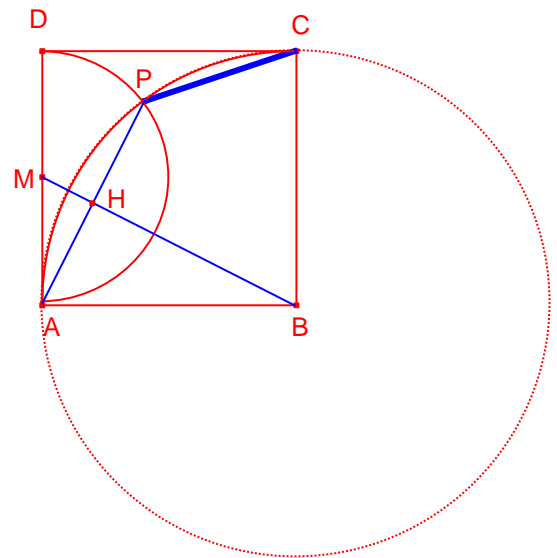
$$4a^2 - 4\sqrt{5}a - 15 = 0$$

Resolent l'equació:

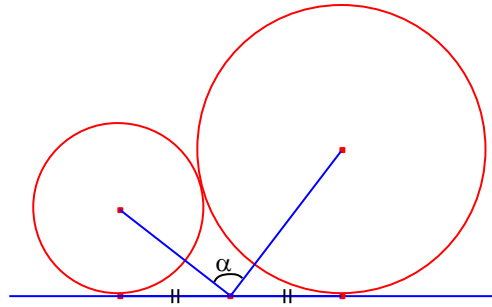
$$a = \frac{3}{2}\sqrt{5}$$

L'àrea del quadrat $ABCD$ és:

$$S_{ABCD} = 4a^2 = 45$$

4059.- Siguen dues circumferències tangents i tangents a una recta. Determineu l'angle α que formen els dos centres i el punt mig, com vèrtex, del segment de tangència.

Solució:

Siga la circumferència de centre O i radi $\overline{OA} = r$

Siga la circumferència de centre P i radi $\overline{PB} = R$

Siga Q la projecció de O sobre \overline{PB}

$\overline{OP} = R + r, \overline{PQ} = R - r$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OQP$:

$$\overline{OQ} = 2\sqrt{Rr}$$

Siga V el punt mig del segment de tangència \overline{AB}

$$\overline{AV} = \overline{BV} = \sqrt{Rr}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OAV$:

$$\overline{OV}^2 = r^2 + Rr$$

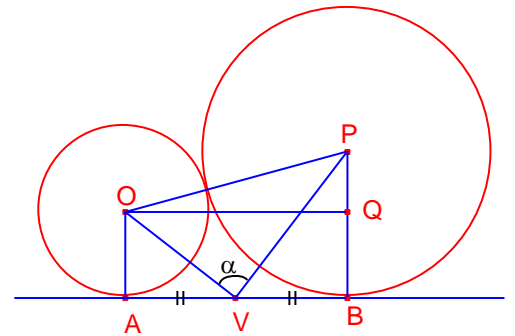
Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle PBV$:

$$\overline{PV}^2 = R^2 + Rr$$

$$\overline{OV}^2 + \overline{PV}^2 = R^2 + r^2 + 2Rr = (R + r)^2 = \overline{OP}^2$$

Aplicant el teorema invers del teorema de Pitàgores:

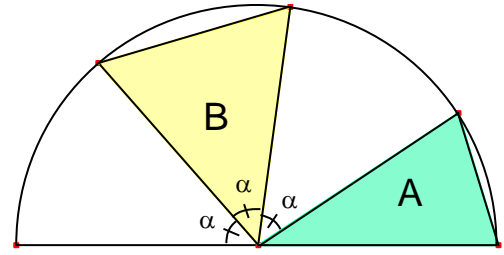
El triangle $\triangle OVP$ és rectangle, $\alpha = \angle OVP = 90^\circ$

4060.- La figura està formada per un semicercle i dos triangles.

Calculeu:

$$\lim_{\alpha \rightarrow 0} \frac{A}{B}$$

Solució:

Siga el semicercle de centre O i radi $\overline{OK} = 1$

$$A = S_{OKL} = \frac{1}{2} \cdot \sin 3\alpha$$

$$B = S_{OMN} = \frac{1}{2} \cdot \sin \alpha$$

Aplicant la regla de l'Hôpital:

$$\lim_{\alpha \rightarrow 0} \frac{A}{B} = \lim_{\alpha \rightarrow 0} \frac{\sin 3\alpha}{\sin \alpha} = \lim_{\alpha \rightarrow 0} \frac{3 \cdot \cos 3\alpha}{\cos \alpha} = 3$$

